

Diarienummer

10-2025-1324

Vårt datum/Our date

2025-11-03

Vår referens/Our reference

Lars Holmquist

Ert datum/Your date

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Cc: sandra.lennander@regeringskansliet.se

Er referens/Your reference

KN2025/01465

Remiss av promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Sammanfattning

Göteborg Energi ser effektivisering – både av energi och effekt – som ett centralt verktyg i arbetet för ett hållbart energisystem. Den aktuella remissen handlar dock först och främst om byråkrati. Om implementering av detaljer i ett direktiv som i flera stycken inte är anpassat till svenska förhållanden. Flera artiklar bidrar därför dessvärre inte till ett bättre arbete med effektivisering i Sverige, utan kan i vissa fall vara kontraproduktiva. Vi vädjar därför om att de olika artiklarna genomförs så klokt som möjligt. Annars riskerar kraven att i praktiken få en omvänd effekt. Mycket av den rapportering som föreslås kräver likande kompetenser som för att faktiskt genomföra åtgärder. Så som vi påpekar i vårt svar är detta en knapp resurs, och det vore olyckligt om för många arbetstimmar läggs på administration istället för att genomföra faktiska åtgärder.

Energiledningssystem och energikartläggningar

Definiera mätning

2 § bör kompletteras med en definition av betydelsen "mätning".

Det kan tolkas som att mätning innebär loggning av samtliga objekt som är föremål för åtgärdsförslag. Det är långt ifrån alla energianvändande objekt i en anläggning som har el-, fjärrvärme-, fjärrkyla-, gas- eller ångmätare installerat vilket kan göra krav på mätning för att bekräfta energieffektiviseringens omfattning för enskilda åtgärder både kostnads- och tidsdrivande. Behöver bolaget som önskar genomföra en åtgärd, där objektet inte har mätare, först installera en mätare, därefter utvärdera objektets energianvändning (lämpligtvis under en driftsäsong dvs ett år) och först

därefter kunna genomföra åtgärden, för att året därpå kunna kvantifiera nyttan? För högst ställda krav riskerar att bolagen väljer att inte lägga med åtgärder i det som rapporteras och i stället genomföra åtgärderna utanför rapporteringen.

Göteborg Energi förordar att det ska vara upp till varje enskilt bolag att bedöma hur kvantifiering av nyttan av åtgärdsförslag bör utvärderas.

Inför tröskelvärden utifrån GWh i stället för TJ

Göteborg Energi anser inte att begreppet terajoule (TJ) bör användas överhuvudtaget i lagstiftningen, eftersom det inte är ett energimått som normalt används av energileverantörer eller energianvändare i Sverige. För att göra tröskelvärdena mer lättförståeliga föreslår vi att de i stället konverteras och skrivs ut som kWh, MWh eller GWh.

Positivt att inkludera effektdimension

Göteborg Energi ställer sig positivt till att det införs en möjlighet att även omfatta en översyn av minskat effektbehov och flexibel energianvändning i energikartläggningen. Ur klimatsynpunkt finns den mest belastande och dyraste produktionen i topplastproduktionsanläggningarna under vintertid. Förslaget är också i linje med Energimyndighetens rapport *Effektiv användning av energi, effekt och resurser* (ER 2024:03) som rekommenderar att effektdimensionen analyseras i revideringen av bland annat reglerna för energikartläggning hos företag. Införandet av effekttariffer hos många elnätsföretag medför också att effektdimensionen av ekonomiska skäl blir allt viktigare att följa upp framöver.

Minskad tilldelning av gratis utsläppsrätter

Vi vill påtala att den villkorade tilldelningen av utsläppsrätter med genomförande av åtgärder som föreslås i en energikartläggning är djupt problematiska. I praktiken riskerar det att undergräva funktionen i en energikartläggning. En energikartläggning eller arbete med ledningssystem, vare sig det gäller kvalitet, miljö, energi eller något annat, bygger på ett samspel mellan företaget och den som certifierar. För att systemet ska fungera måste full öppenhet från företaget råda. Detta bygger på frivillighet. Om certifieraren får makt att ge ekonomiska straff till företaget kommer detta inte att öppna sig mer än nödvändig, och kartläggningen kommer att tappa i kvalitet.

Att villkora genomförandeplaner med tilldelning av utsläppsrätter medför dessutom att planerade åtgärder för effektivare energianvändning inte bedrivs på det löpande och kontinuerliga sätt som är önskvärt utifrån andra planerade investerings- och underhållsåtgärder. Slutligen konstaterar vi att bara en mindre del av företagen som omfattas av kartläggning som är utanför energisektorn, faktiskt ingår i ETS, och erhåller gratistilldelning.

Av dessa skäl anser vi att det i den kommande översynen av utsläppshandelsdirektivet under nästa år, bör svenska regeringen verka för

att dessa regler i utsläppshandelsdirektivet slopas. Det skulle också vara i linje med det pågående arbetet hos EU-kommissionen med omnibus-processer i syfte att regelförenkla och minska administrativa bördor.

Givet utformningen av dagens EU-regelverk om tilldelning av utsläppsrätter har vi dock inget att erinra om den föreslagna ändringen i den svenska förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser och att i stället hänvisa till EU:s tilldelningsförordning.

Handlingsplan i företags årsredovisning

I avsnitt 3.5 föreslås att "Handlingsplanen och information om i vilken takt som rekommendationerna från kartläggningen genomförs ska inkluderas i förvaltningsberättelsen i företagets årsredovisning". Vi avstyrker detta. Det riskerar att sätta en hämsko på de handlingsplaner som utformas i samband med varje detaljerad kartläggning. Handlingsplanerna i fråga är mycket detaljerade, om de ska vara meningsfulla. Och det måste finnas en flexibilitet i genomförandet. Att införa handlingsplanerna i sin helhet i årsredovisningen innebär att företaget utsätter sig för en risk för att låsa sig vid specifika åtgärder i ett för tidigt skede. Vidare kan kartläggningarna innehålla information om affärshemligheter, exempelvis innovativa processlösningar.

Det bör finnas en summerad handlingsplan för alla relevanta åtgärdsförslag för de detaljerade energikartläggningar som gjorts men den bör inte läggas med i årsredovisningen eller på annat sätt offentliggöras.

Undvik dubbelrapportering

Göteborg Energi önskar att det säkerställs att den årliga rapportering av energianvändning som ska lämnas till Energimyndigheten, enligt avsnitt 3.9, sid 80 i genomförandeförslaget, inte skapar ett ytterligare årligt rapporteringskrav utöver det som krävs enligt CSRD och årsredovisningslagen. Om företaget omfattas av krav på att upprätta en hållbarhetsrapport enligt europeiska standarder för hållbarhetsrapportering, och om energianvändning ingår i denna hållbarhetsrapport, bör hållbarhetsrapportens information om energianvändning kunna ersätta kraven på årlig redovisning av energianvändning enligt lagen om energiledningssystem och energikartläggningar i företag.

Kostnads-nyttoanalyser på energiområdet

Anläggningar som omfattas

Undantag för vissa typer anläggningar

Vi tillstyrker att även kärnkraftsanläggningar föreslås omfattas av kravet på att utföra kostnads-nyttoanalyser, där det också framöver väntas bli aktuellt med nybyggnation.

I kravet om att utreda kraftvärmeproduktion för värmeanläggningar bör det finnas ett kriterium kopplat till förväntade drifttimmar. De flesta fjärrvärmesystem har anläggningar för spets- eller reserv-kapacitet med

ganska höga effekter, men med få drifttimmar. Det bör framgå direkt att anläggningar med en förväntad drifttid under, exempelvis 1500 timmar/år ska undantas.

Vi tillstyrker i övrigt att föreslagna undantagsmöjligheter införs, då det är angeläget att begränsa tillkommande administrativa bördor och inte ställa krav där det saknas rimliga förutsättningar för att ta tillvara spillvärme till exempel avståndsmässigt.

Definitionen av omfattande uppgradering

Vi anser att det är bra att det i definitionen av en omfattande uppgradering föreslås att installation av utrustning för avskiljning av koldioxid vid en förbränningsanläggning inte omfattas. Sådana investeringar är separata i förhållande till själva produktionen av el och värme och bör inte omfattas av dessa krav. Det faller sig oavsett naturligt att ta tillvara restvärme flöden från koldioxidavskiljningsprocesser som fjärrvärme när det är kostnadseffektivt.

Begreppet spillvärme

Göteborg Energi avstyrker förslaget att ta bort begreppet "användbar spillvärme" i avsnitt 4.2. Begreppet användbar må vara diffust, och innebär olika saker i olika system. Både temperaturnivåer, tillgängliga mängder och förutsägbarheten för leveranser ryms inom begreppet användbar, och kraven på dessa, för att spillvärmen ska kunna anses vara användbara, varierar mellan fjärrvärmesystem och beror också på övriga parametrar. Exempelvis skulle ett fjärrvärmebolag kunna nyttiggöra spillvärme på låga temperaturnivåer, med hjälp av en värmepump, om mängderna är så pass stora att de motiverar en sådan investering. Utan hänvisning till begreppet användbart saknas nedre gräns för när spillvärme ska kunna betraktas som sådan, till skillnad från rena förluster.

Kostnadsnyttoanalyserns innehåll – utvärdering av lokalisering

Vi tillstyrker förslaget om att kostnads-nyttoanalysen för samtliga listade anläggningar också innehålla en utvärdering av de kostnader och fördelar som skulle uppstå genom att flytta eller bygga sådana anläggningar på en plats där de kan få avsättning för sin spillvärme. Detta är i linje med det förslag som Energimyndigheten lämnat i sin fjärr- och kraftvärmestrategi. Kravet betyder också att det i ett tidigt skede utvärderas om det finns möjligheter att ta tillvara spillvärme, vilket är viktigt kopplat till elektrifieringen av industrier och när det sker nyetableringar.

I våras har det också genomförts en analys av restvärmepotentialen inom projektet Värmemarknad Sverige där den samlade potentialen bedöms öka kraftigt till cirka 50 TWh till år 2035 till följd av satsningar på vätgasproduktion, datacenter och biodrivmedelsanläggningar (*Kartläggning av restvärme flöden i Sverige idag och i framtiden, Profu, 2025*). Samtidigt identifieras flera hinder som begränsar nyttjandet. Dessa inkluderar geografiska avstånd mellan restvärmekällor och värmebehov,

temperaturskillnader mellan restvärmeströmmar och befintliga system, kapacitetsbegränsningar i elnätet samt höga investeringskostnader.

Krav på datacenter att utnyttja spillvärme

Vi tillstyrker att datacenter med en total energitillförselnivå på mer än 1 megawatt ska utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för att säkerställa återvinning av spillvärme, om en kostnads-nyttoanalysen visar att det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Med tanke på den digitala utvecklingen i samhället kan det förväntas en kraftig tillväxt av datacenter framöver där det är önskvärt att tillvarata spillvärme när det är tekniskt möjligt och ekonomiskt lönsamt.

Försörjning av fjärrvärme och fjärrkyla

Avtalsenliga rättigheter och information när det gäller fjärrvärme och fjärrkyla

Vad gäller de föreslagna ändringarna i fjärrkyl lagen ifrågasätter vi att det behöver införas regler om konsumentskydd då det saknas fjärrkylekonsumenter, dvs. småhusägare eller privatkonsumenter som använder fjärrkyla. Vi förutser heller inte någon sådan marknadsutveckling där fjärrkylanät byggs ut i småhusområden. Vi anser att det är viktigt att göra en distinktion emellan vad som utgör kunder som är näringsidkare respektive konsumenter.

Hantering av klagomål från slutkunder av fjärrvärme och fjärrkyla

Vi avstyrker bestämt förslaget om att det införa en rätt även för lägenhetsinnehavare vars lägenheter försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, men som inte har ett direkt avtal med energileverantören, ska ha rätt till en snabb, enkel och rättvis hantering av klagomål. Vi anser att förslaget är ogenomtänkt och befarar att förslaget kan leda till svåra tillämpningsproblem. Eftersom fjärrvärme- eller fjärrkylföretaget inte har något avtalsförhållande med enskilda lägenhetsinnehavare framstår det som mycket oklart vad denna klagomålshantering skulle syfta till och vilka rättsliga förpliktelser som energileverantören har mot en enskild lägenhetsinnehavare. I en europeisk kontext, där normen är att lägenhetskunden har ett eget avtal med värmeleverantören, kan förslaget mycket väl vara rimligt, men i den svenska kontexten, där hyresvärderna eller bostadsrättsföreningen är kund till fjärrvärmebolaget kan inte den föreslagna hanteringen fungera. Här är byggnadens energisystem en fråga för fastighetsägaren.

Ett sätt att hantera saken praktiskt borde kunna vara att villkora förslaget till de situationer då det faktiskt föreligger en avtalsrelation mellan den boende och fjärrvärmebolaget. Det finns ju ägarlägenheter i Sverige också, även om de är få.

Effektiva fjärrvärme- och fjärrkylesystem

Göteborg Energi vill påtala att samtliga fjärrvärme- och fjärrkylesystem i Sverige i dag bedöms vara effektiva utifrån de nu gällande kriterierna i art. 26 i energieffektivitetsdirektivet. Enligt vår bedömning kommer detta gälla också under hela perioden fram till 2050.

Därför ser vi inget behov av att ta fram regelverk om att ta fram planer för hur fjärrvärme- och fjärrkyleföretag ska bli effektiva. Sannolikt kommer energieffektivitetsdirektivet också ha hunnit ses över vid några tillfällen före 2045, vilket medför att regelverket sannolikt ändå kommer behöva revideras innan det kan behöva tillämpas praktiskt.

Om regelverket ändå införs anser vi att det är bra att det införs ett tröskelvärde på utgående värme- eller kyleffekt på 5 MW, i syfte att begränsa tillkommande administrativa bördor för branschen.

Fossilfria energikällor

Energiföretagen tillstyrker förslaget om att ändra skrivningen om att i första hand använda *förnybara energikällor* ersätts med *fossilfria energikällor* i hänsyns-reglerna avseende hushållnings- och kretsloppsprincipen och avfallshierarkin i 2 kap. 5 § i miljöbalken. På så vis blir det tydligt i den svenska lagstiftningen att spillvärme är likställt förnybar energi.

Konsekvensanalys

De nya kraven på energiledningssystem och energikartläggning kan väntas leda till brist på certifierad kompetens

Utifrån konsekvensanalysen kommer det vara ytterligare omkring 550 företag som berörs av de nya kraven på energi- eller miljöledningssystem och som i dag inte har sådana ledningssystem. Därutöver är det betydligt fler än tidigare som omfattas av krav på energikartläggning. Det innebär att det kommer bli en mycket stor efterfrågan på certifierad personal som kan införa dessa krav och att det kan förväntas uppstå flaskhalsar i att genomföra dessa krav. Det hade av dessa skäl varit önskvärt med en längre övergångstid.

Även över tid kommer sannolikt tillgången på certifierad personal att vara en bristvara. Detta är i sig en anledning att utnyttja de undantagsmöjligheter som står till buds, bara för att hushålla med personalresurser. Sverige bör driva på en höjning av tröskelvärdena i samband med EUs omnibusprocesser.

Effekterna av de nya kraven på effektivare energianvändning borde kvantifieras

Vi saknar bedömningar av effekterna vad gäller effektivare energianvändning och hur den nya lagstiftningen bedöms bidra till uppfyllandet av de övergripande målen om ökad energieffektivitet och det årliga energispartbetinget enligt energieffektivitetsdirektivet. Det vore önskvärt om

det sker en uppföljning av effekterna vad gäller krav på energikartläggning och energiledningssystem och i vilken omfattning de kan bidra till att fylla det gap för att nå Sveriges energisparbeting till 2030.

Detaljerade synpunkter på författningsförslagen

Förslag till lag om energiledningssystem och energikartläggningar i företag

Vi föreslår att tröskelvärdena konverteras från gigajoule till gigawattimmar för att bli mer lättillgängliga.

*3§ "Ett företag vars genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~85 terajoule~~ **23,6 gigawattimmar** ska ha ett energiledningssystem..."*

*5 § "Ett företag vars genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar** ska minst vart fjärde år göra en energikartläggning. Energikartläggningen ska göras senast ett år från det att företagets genomsnittliga årliga energianvändning de tre senaste åren översteg ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar** och därefter minst vart fjärde år så länge den genomsnittliga årliga energianvändningen de tre senaste åren överstiger ~~10 terajoule~~ **2,6 gigawattimmar**."*

Förslaget till lag om ändring i fjärrvärmelagen (2008:263)

5a§ Vi föreslår att följande mening stryks då den innebär en alltför långtgående tolkning av direktivets krav och att ett fjärrvärmeföretag principiellt inte kan anses ha några rättsliga förpliktelser gentemot en enskild lägenhetsinnehavare man inte har ingått ett avtal med: *"Det gäller också klagomål från lägenhetsinnehavare vars lägenheter försörjs med fjärrvärme från fjärrvärmeföretaget, men som inte har ingått ett avtal om fjärrvärme med fjärrvärmeföretaget."*

6§

P. 2 Ifrågasätta om "varor" ska inkluderas? Leverans av fjärrvärme avser en tjänst och utgör inte en "vara". Fjärrvärmecentral kan hanteras separat i tillämpliga fall?

P. 13 Medling i Fjärrvärmenämnden enligt p. 12 utgör en tvistlösning utanför domstol, vi bör ifrågasätta att det införs en ytterligare punkt som synes ha tillkommit av formella skäl för att uppfylla direktivets krav.

Förslaget till lag om ändring i fjärrkylelagen (2022:332)

3a§

P. 2 Ifrågasätta p.2 om "varor" (jmf synpunkt fjärrvärmelagen ovan)

P. 4 Vi avstyrker krav på att fjärrkyleföretaget ska redovisa "konsumenträttigheter" då det saknas fjärrkylekonsumenter då samtliga fjärrkylekunder idag är näringsidkare.

7a§ Är krav gällande tillhandahållande av tillgänglig information för funktionsnedsatta rimligt att införa för fjärrkyla då det saknas fjärrkylekonsumenter?

7c§ Stryka referens till fjärrkylekonsumenter i andra stycket?

Göteborg som ovan

GÖTEBORG ENERGI AB

Per-Anders Gustafsson, VD